

29. 09. 2023

www.delo.si

Stran/Termin:

Naslov: Ko industrijska kultura postane zanimiva in seksi

Naklada:

Avtor: Anja Intihar

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: MREŽA RUK

HTML LINK

Glavna tema festivalskega dogajanja bo tokrat tehnologija in -življenje z njo, kako spreminja našo kulturo, odnose in način -bivanja.

Festival industrijske kulture Betrib, ki ga v Idriji organizira Zavod ID20, se bo tokrat ukvarjal s temo odsluženosti. Marsikdo ob misli na sive in dolgočasne industrijske objekte dobi prav to asociacijo, a bo na Betribu danes in jutri (idrijska) industrijska dediščina odstrta na čisto drugačen, svež način.

Betrib podobo industrijske kulture obrača na glavo

Festival Betrib, ki je sofinanciran v okviru Evropske prestolnice kulture GO! 2025, bo potekal v topilnici Hg. V dveh dneh se bodo zvrstili zanimiva predavanja, pogovori, razstave, instalacije in glasbeni nastopi. Direktor ter soustanovitelj Zavoda ID20 Matevž Straus je povedal, da so pri zasnovi festivala hoteli -predvsem domače lokalno okolje spodbuditi k razmišljanju o industriji in življenju z njo, ne da bi v to vpletali (odvečno) nostalgijo. Glavna tema bo tehnologija in -življenje z njo, kako spreminja našo kulturo, odnose in način -bivanja.

Prvo dejanje Betriba bo petkova okrogla miza Industrijska kultura – Kaj in kako dolgo še?, na kateri bodo poznavalci razpravljali o tem, kaj v 21. stoletju ostaja za posameznimi industrijskimi območji, ki so oblikovala edinstveno kulturo, zasidrano v vrednotah delavskega razreda, solidarnosti in tehničnega znanja. Ta kulturna tkanka, kot so v povabilu zapisali organizatorji, vključuje kolektivne športe, punkovsko glasbo in industrijske prostore. Sogovorniki bodo poskušali najti odgovore na vprašanja, kaj je danes ostalo za vsem omenjenim, kako industrijska kultura oblikuje evropsko pripoved, odseva migracije, družbene ambicije ali okoljske kompromise. Za iskanje odgovorov bi težko našli primernejše mesto od Idrije. Zaradi rudnika in poznejšega industrijskega razcveta je bilo mesto od nekdanj zibelka znanja, delavskih vrednot in talenta.

Drug pogovor se bo vrtel okrog omenjene odsluženosti, izrazito človeškega problema, v naravi ta pojem namreč ne obstaja. O industrializaciji in množični pro-izvodnji, ki sta pospešili rojevanje novega ter odsluženost starega – prostorov, idej, običajev –, bosta razpravljala »domačin« Sergej Hvala - Sneti, ki se desetletja ukvarja s tehnologijo in od blizu spremlja spremembe, ki so se zgodile tudi oziroma predvsem zaradi nje, ter Primož Krašovec, ki secira zgodovino ekonomije, ideologije, države in kapitalizma ter razume, kam vodi »odvečnost vse večjega dela prebivalstva«.

V dveh dneh se bodo zvrstili zanimiva predavanja, pogovori, razstave, instalacije in glasbeni nastopi. FOTO: Arhiv ID20

Bo čipko leta 2060 klekljala robotka?

Zanimivo bo predavanje umetnice in akademske raziskovalke Maše Jazbec, ki bo v Idrijo pripeljala humanoidno robotko Lili, za katero so razvili več izobraževalnih in demonstrativnih aplikacij. Matevž Straus je poudaril, da je namen takšnih izobraževanj spodbuditi širšo javnost k razmišljanju zunaj ustaljenih okvirov, ko gre za uporabo robotov v naši družbi.

Glasbena poslastica bo petkov koncert treh (neodsluženih!) kantavtorjev različnih generacij,

Vlada Poredoša, Primoža Siterja in Draga -Misleja - Mefa, ki jih povezujejo družbeno ogledalo v glasbi, aktivizem v skupnosti ter predvsem pogum, da si upajo na glas povedati, kar mora biti izrečeno. V soboto bo topilnica čez dan odprta za ogled razstav in instalacij. Obiskovalec bo najprej vstopil v četrto nadstropje ter se nato spuščal nižje. Aluzija na -rudniški jašek in hod knapov v globino je morda naključna ali pa ne. Večerni glasbeni program – edini plačljiv, preostali dogodki so brezplačni – prinaša najprej nastop pianista in skladatelja Roka Zalokarja ter eksperimentalne harfistke Rouge-Ah, nato bodo na vrsti Otis in Paul Lution, Nitz in Elias. Iskanje igle v kopici sena – z robotsko roko. FOTO: [Mreža centrov raziskovalnih umetnosti in kulture](#) V Zavodu ID20 so že s prvim Betribom poskušali odpraviti nekaj predsodkov o pustih ostalinah nekih drugih časov, kar naj bi bili prazni industrijski objekti. -»Industrija je lahko atraktivna, zanimiva in seksi,« je prepričan Matevž -Straus. Ciljna publika, ki jo s festivalom naslavljajo, ni ena sama, temveč nagovarjajo celotno lokalno -prebivalstvo. Tiste, ki niso obremenjeni s preteklostjo, in starejše, ki jim poskušajo približati izzive in priložnosti umetne inteligence ter tehnologije kot take. Ne nazadnje so si le redki, če sploh kdo, zastavili vprašanje, kaj se bo s čipko, na katero je Idrija z razlogom ponosna, dogajalo leta 2060. Jo bodo še ustvarjale le človeške roke, in če ne, bo obstajala neskončna čipka, klekljana pod prsti robotke?

Hvala, ker berete Delo.

Brati več. Razumeti več. Vedeti več.

NAROČITE